

Разумност и свѣтлина

Т. м.

Казва се, че човѣкъ трѣбва да бѫде разуменъ. Мислите ли, че това, което е разумно за единъ човѣкъ, е разумно за другъ? Нѣкой казва, че е неразумно да се излиза вечеръ, въ тѣмнината, изъ града. И всѣки, който излиза вечеръ на разходка, е неразуменъ. Оттукъ ще извадимъ заключението, че всѣки, който не излиза вечеръ, а само презъ деня, е разуменъ. Това е твърдение на нѣколцина. Всички хора не мислятъ така. Друго твърдение: който спи вечеръ, е разуменъ и нормаленъ човѣкъ; който спи презъ деня, е неразуменъ и ненормаленъ човѣкъ. И по този въпросъ всички хора не мислятъ така. Вѣрно е, обаче, че е разумно и нормално човѣкъ да спи вечеръ, а презъ деня да бѫде буденъ и да отива на работа. Значи, разумността има отношение къмъ свѣтлината, а неразумността — къмъ тѣмнината. Затова, именно, естествено е човѣкъ да спи вечеръ, а да бѫде буденъ презъ деня. Казвате, че когато спи човѣкъ, съзнанието му се оттегля. — Может ли, въ сѫщностъ, съзнанието да се оттегли? — Не може, защото не е нѣщо материално.